

เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา (พ.ศ. 2566 -2570)

ฉบับทบทวนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

๑. เป้าหมายการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา

“เกษตรกรอยู่ดีกินดี สินค้าเกษตรมีมูลค่าสูง ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน”

คำนิยาม

เกษตรกรอยู่ดีกินดี หมายถึง เกษตรกรมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสินค้าเกษตร มีความมั่นคงทางด้านอาหารในชุมชน มีรายได้ที่เพียงพอจากการประกอบอาชีพทางการเกษตร มีการยกระดับศักยภาพ และสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรด้วยการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายทางการเกษตร มีการสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมแก่เกษตรกรรุ่นใหม่ ทายาทเกษตรกร และพัฒนาทักษะเกษตรกรให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน และสามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรอย่างเป็นระบบ

สินค้าเกษตรมีมูลค่าสูง หมายถึง การยกระดับการผลิต การแปรรูป และการบริการมูลค่าสูงให้ได้มาตรฐานสินค้าเกษตร ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีการใช้ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ส่งเสริมการนำงานวิจัยมาพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการเกษตรในการผลิตสินค้าเกษตร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อเชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต รวมทั้งพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร แต่ละระดับตามปริมาณและคุณภาพของสินค้าเพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ได้มาตรฐาน

ใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน หมายถึง การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร ด้วยการส่งเสริมการผลิตและบริโภคสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการควบคุมการใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย มีบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรโดยใช้หลัก BCG model และการลดกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เพื่อสร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรการเกษตร ตลอดจนสนับสนุนการเข้าถึงที่ดินทำกิน ทรัพยากร ปัจจัยการผลิต และการจัดการน้ำทั้งระบบ รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศการเกษตรครบวงจร เพื่อเชื่อมโยงการตลาดทั้งระบบ

๒. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนา

อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสงขลา (GPP) ภาคเกษตร เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒ ต่อปี

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตรมีอาชีพสามารถยกระดับผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรให้สูงขึ้น และสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากให้สามารถพึ่งตนเองและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ด้วยความร่วมมือจากเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหารและอาชีพ อันที่จะส่งผลให้รายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓.๒ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างมูลค่าของสินค้าเกษตร ด้วยการส่งเสริมและนำงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร ควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ประโยชน์และสามารถต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างแท้จริง

๓.๓ เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

๓.๔ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรให้เพียงพอและทั่วถึง

๔. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๔.๑ ดัชนีความผูกพันของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐
- ๔.๒ รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๐
(ค่าเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓)
- ๔.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสงขลาได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐
- ๔.๔ พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดสงขลา ภายในปี ๒๕๗๐
- ๔.๕ เกษตรกรสามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรอย่างน้อย ร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

๕. ประเด็นการพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา

- ๕.๑ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตรแห่งอนาคต
- ๕.๒ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง
- ๕.๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร
- ๕.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

๖. รายละเอียดประเด็นการพัฒนา มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย แนวทางพัฒนา และโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญของแต่ละประเด็นการพัฒนา ดังนี้

๖.๑ ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตร แห่งอนาคต

๖.๑.๑ **วัตถุประสงค์** เพื่อเพิ่มศักยภาพของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการเกษตร
มีอาชีพสามารถยกระดับผลผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรให้สูงขึ้น และสร้างความเข้มแข็งในระดับฐานรากให้สามารถ
พึ่งตนเองและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ด้วยความร่วมมือจากเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร
และอาชีพ อันที่จะส่งผลให้รายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๖.๑.๒ **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย** ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๙๐ ภายในปี ๒๕๗๐

๖.๑.๓ แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียดแนวทางการพัฒนา
๑. เสริมสร้างองค์ความรู้และ พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ แห่งอนาคต	๑. เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะในทุกช่วงวัย เพื่อผลิตสินค้าที่มีศักยภาพตามตลาดอนาคต ต่อยอดทักษะสู่เกษตรกร เกษตรกรปราดเปรื่อง/ต้นแบบ ๒. เพิ่มมูลค่าธุรกิจ พัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับ ๓. เพิ่มโอกาสตลาดออนไลน์/ออฟไลน์ และการเข้าถึงข้อมูลทันสมัย ๔. เพิ่มบทบาทเกษตรกร ยุวชน เยาวชน (SF/YSF) และสูงวัย ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านสิ่งแวดล้อมในหลายๆ มิติ ๕. เสริมสร้างศักยภาพการพึ่งตนเองของชุมชน
๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มและ เครือข่ายทางการเกษตร เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยร่วมกับสถาบันการศึกษา ในการพัฒนาทักษะของ ผู้ประกอบการและเครือข่าย	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรรายย่อยเป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ๒. พัฒนาสถาบันเกษตรกรต้นแบบ ๓. จัดหาช่องทางการตลาดของภาคีเครือข่ายผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร ๔. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายสถาบันเกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้
๓. ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจ ในการประกอบอาชีพ เกษตรกรรวม (ส่งเสริมพัฒนา เครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ ทายาทเกษตรกร และ ผู้มีความต้องการ ประกอบอาชีพการเกษตร)	๑. สร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่และผู้สนใจทำการเกษตรทุกช่วงวัย ๒. สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อการลงทุนในเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง โดยปรับปรุงระเบียบ ขั้นตอนและอื่นๆที่เกี่ยวข้องให้เกษตรกรเข้าถึงได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ๓. พัฒนาแรงงาน คนรุ่นใหม่ และผู้สนใจเข้าสู่ภาคเกษตร ๔. สร้างเกษตรกรต้นแบบที่นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในระบบเกษตร และเกษตรกรที่ไม่ใช้เทคโนโลยี ในระบบเกษตร เช่น ภูมิปัญญาชาวบ้าน ๕. สร้างจิตสำนึก หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา
๔. สร้างและพัฒนาความรู้ และทักษะของเกษตรกรให้เท่า ทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ในปัจจุบัน	๑. พัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้องในทุกภาคส่วนเพื่อรองรับอนาคต ๒. พัฒนาภาคเกษตรและการผลิตที่เกี่ยวข้องในอนาคต ๓. พัฒนางานวิจัย และนำงานวิจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการผลิต ด้านการเกษตร ๔. เตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
๕. สนับสนุนการเข้าถึงแหล่ง เงินทุน และแก้ไขปัญหาหนี้สิน เกษตรกร	๑. การเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ ๒. ปรับปรุงข้อกำหนดการอนุมัติสินเชื่อให้มีความรวดเร็ว ๓. กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมและเป็นธรรม ๔. จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษา ๕. เสริมวินัยทางการเงิน

๖.๒ ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง

๖.๒.๑ **วัตถุประสงค์** เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรด้วยการส่งเสริมและนํานงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร ควบคู่ไปกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มาใช้ประโยชน์ และสามารถต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างแท้จริง

๖.๒.๒ **ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย** รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกร ไม่ต่ำกว่า ๕๓๗,๐๐๐ บาท ต่อครัวเรือน ภายในปี ๒๕๗๐ (ค่าเป้าหมายตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓)

๖.๒.๓ แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียดแนวทางการพัฒนา
๑. ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน	๑. พัฒนาและจัดหาปัจจัยการผลิตให้มีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกร ในราคาที่เหมาะสมและยุติธรรม ๒. สนับสนุนความรู้ในการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างถูกวิธีและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓. สนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่สะดวกรวดเร็ว และเข้าถึงได้ง่าย ๔. ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางในการลดต้นทุนในการผลิต/ แปรรูปสินค้าเกษตร
๒. พัฒนาและยกระดับการผลิตแปรรูปสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เน้นการเข้าถึงเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ทางการเกษตร	๑. ส่งเสริมการผลิตการแปรรูปบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐานและความปลอดภัยตลอดโซ่อุปทาน (เช่น ปรับโครงสร้างการผลิตไปสู่การผลิตสินค้าเกษตรที่มูลค่าสูง, ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทยความต้องการตลาด, ส่งเสริมการบริการมูลค่าสูง เช่น บริการนวดหรือ สပါสมุนไพรร, ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ด้วยการแปรรูป/ต่อยอดธุรกิจเสริมความงาม/ สပါ เป็นต้น) ๒. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร โดยอาศัยข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพ อาทิ เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและเรื่องราวแหล่งกำเนิดสินค้า เช่น เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรชีวภาพ เป็นต้น ๓. ส่งเสริมให้มีการนำผลงานการวิจัยมาใช้ในพื้นที่มากขึ้น
๓. ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ	๑. สร้างความเข้าใจให้กับผู้ผลิตถึงแหล่งที่มา ชนิด ปริมาณ คุณภาพ และการเก็บรักษาวัตถุดิบ ๒. มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ ๓. พัฒนาและอำนวยความสะดวกในการตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับและติดตามแหล่งที่มาของสินค้า (Traceability)
๔. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต	๑. พัฒนาและต่อยอดจากอุตสาหกรรมเดิมที่มีศักยภาพในกลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) เช่น ใช้เทคโนโลยีแปรรูปในอุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มเติบโตดีในอนาคตให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง, สนับสนุนการนำผลผลิตทางการเกษตรมาเป็นวัตถุดิบตั้งต้นในอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างมาตรการจูงใจให้ผู้ประกอบการใช้วัตถุดิบภายในจังหวัด เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรในพื้นที่, ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) ในการปรับปรุงพันธุ์พืช-สัตว์ เพื่อต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มในอนาคต เป็นต้น ๒. พัฒนาการเกษตรในเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะพื้นที่ที่เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต ซึ่งเป็นแหล่งรองรับวัตถุดิบทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ยกระดับผลิตภาพการผลิต โดยใช้เทคโนโลยีการเกษตร-เทคโนโลยีชีวภาพ, ขยายผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเกษตรสมัยใหม่, ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อสนองความต้องการในการบริโภคในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียดแนวทางการพัฒนา
๕. สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย	๑. ความตระหนักในการทำการเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย ๒. สร้างแรงจูงใจในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำเกษตรกรรม ๓. สนับสนุนการสร้างชุมชนต้นแบบและขยายผลการพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัย ๔. ประชาสัมพันธ์ถึงความแตกต่างของสินค้าเกษตรที่ผลิตตามมาตรฐานกับสินค้าเกษตรทั่วไป ๕. สนับสนุนให้ผู้บริโภคเลือกบริโภคสินค้าที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย
๖. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้ได้มาตรฐาน	๑. สนับสนุนการมีส่วนร่วมและสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งทุกระดับ ๒. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เน้นภูมิปัญญาท้องถิ่น ๓. ส่งเสริมการสื่อสารเรื่องราวและจุดเด่นในแต่ละพื้นที่ ๔. ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าภูมิปัญญาของชุมชนที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ๕. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเศรษฐกิจมูลค่าสูงและยั่งยืน
๗. สร้างความมั่นคงทางด้านอาหารในชุมชนเพื่อฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจฐานรากร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑. ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้การทำเกษตร และผลิตอาหารในโรงเรียนและชุมชน ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยและกลุ่มเกษตรกรผลิตอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย ๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีการสำรองปัจจัยการผลิตทั้งด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และบริหารจัดการแหล่งประมงที่เหมาะสม ๔. ส่งเสริมและสนับสนุนการสำรองคลังเสบียงอาหารสัตว์ ประมง เพื่อป้องกันการขาดแคลนวัตถุดิบ

๖.๓ ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร

๖.๓.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

๖.๓.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

(๑) สินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสงขลาได้รับการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

(๒) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่เกษตรกรรมในจังหวัดสงขลา ภายในปี ๒๕๗๐

๖.๓.๓ แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียดแนวทางการพัฒนา
๑. ส่งเสริมการผลิตและบริโภค สินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	๑. สร้างความมั่นคงทางอาหารและพลังงานให้มีการเข้าถึงอย่างเพียงพอ ๒. ผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการเหมาะสม และผ่านมาตรฐานที่ยอมรับได้ ๓. รักษาความสมดุลของระบบนิเวศในแปลงเกษตรอย่างยั่งยืน (ทั้งในภาวะปกติหรือเกิดภัยพิบัติ) ๔. ส่งเสริมการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. ส่งเสริมและควบคุมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้องเหมาะสม และมีความปลอดภัย	๑. ส่งเสริมและควบคุมการใช้สารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ๒. ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการทำการเกษตรที่มีการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย รวมทั้งส่งเสริมให้มีการใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทน
๓. ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยใช้หลัก BCG model และการลดกิจกรรมการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	๑. บริหารจัดการของเสีย/ขยะหรือการนำกลับมาใช้ใหม่จากฟาร์ม/แปลงเกษตรอย่างเป็นระบบ ๒. ส่งเสริมนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาแปรรูปและใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า ๓. ส่งเสริมการนำผลผลิตทางการเกษตรมาใช้เป็นวัตถุดิบตั้งต้นในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ๔. ส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร ๕. ส่งเสริมตลาดสำหรับสินค้าคาร์บอนต่ำ ๖. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรเพื่อปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๗. พัฒนาระบบข้อมูลองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๘. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมเพื่อบรรเทาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สอดคล้องกับบริบทของภาคเกษตร
๔. สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรการเกษตร และความหลากหลายทางชีวภาพ สนับสนุนการเข้าถึงที่ดินทำกิน ทรัพยากรและปัจจัยการผลิต การจัดการน้ำทั้งระบบ	๑. พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์ สังคมและมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล ๒. สนับสนุนการเข้าถึงที่ดิน ทรัพยากร และปัจจัยการผลิต ๓. บริหารจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อให้เกิดความสมดุล

๖.๔ ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร

๖.๔.๑ วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรให้เพียงพอและทั่วถึง

๖.๔.๒ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย เกษตรกรสามารถเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรอย่างน้อย ร้อยละ ๒๕ ภายในปี ๒๕๗๐

๖.๔.๓ แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียดแนวทางการพัฒนา
๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์การเกษตร	๑. จัดการสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีคุณภาพ ๒. สร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการด้านการบริหารจัดการโลจิสติกส์เกษตร ๓. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยกระดับศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้าเกษตร ๔. สร้างเครือข่ายสถาบันเกษตรกรเป็นจุดเชื่อมต่อการขนส่งสินค้าเกษตร ๕. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในด้านโลจิสติกส์ภาคการเกษตร
๒. สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร	๑. ส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม ๒. ส่งเสริมการทำประกันภัยสินค้าเกษตร
๓. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์	๑. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและตลาดในอนาคต ๒. การวิจัยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำภาคการเกษตร ๓. การวิจัยเพื่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ๔. ส่งเสริมและต่อยอดผลงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ ๕. ส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในงานวิจัยของผู้วิจัยและผู้นำไปใช้ ๖. สนับสนุนการวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการแปรรูปเพื่อลดการพึ่งพาเทคโนโลยีต่างประเทศ และปัญญาประดิษฐ์ (AI)
๔. ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร (รูปแบบการจำหน่าย ช่องทางการตลาด) แต่ระดับตามปริมาณและคุณภาพของสินค้า	๑. ส่งเสริมการขับเคลื่อนการประกอบธุรกิจการค้าสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๒. ส่งเสริมและเพิ่มโอกาสการขยายตลาดสินค้าเกษตรไทยทั้งในและต่างประเทศ ๓. สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจำหน่ายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ๔. การประชาสัมพันธ์ การจัดแสดงสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรมูลค่าสูง เพื่อรักษาตลาดเดิม และเจาะตลาดใหม่ ๕. สนับสนุนบทบาทภาคเอกชนในการลงทุนพัฒนาตลาดกลางสินค้าระดับภูมิภาคและการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ๖. การสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตรให้ผู้ประกอบการไทยเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ในต่างประเทศ
๕. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศการเกษตรครบวงจร โดยเชื่อมโยงการตลาดทั้งระบบ เช่น ฐานข้อมูลเกษตรกร ระดับ (ก้าวหน้า ปานกลาง ต้องพัฒนา) ฐานการผลิต จำแนกตามสินค้า (สด แปรรูป ฯลฯ) ฐานข้อมูลการแปรรูป/มาตรฐาน และการตลาด	๑. พัฒนาระบบ Big Data ด้านการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจรตลอดโซ่อุปทาน ๒. จัดทำข้อมูลให้เป็นเอกภาพจากฐานข้อมูลเดียวกัน (Single Big Data) ๓. การพัฒนาระบบเตือนภัยเศรษฐกิจการเกษตร ๔. พัฒนาแพลตฟอร์มและแอปพลิเคชัน สำหรับการเข้าถึงคลังข้อมูลต่างๆ ที่เหมาะสมกับสมรรถนะเกษตรกรและศักยภาพของพื้นที่ที่แตกต่างกัน